

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoča ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždu kóbotu w Smolerjez knihicziščezetni w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

13. njedžela po swjatej Trojizny.

Sap. skutki 14, 11—22.

Patwoł a Barnabaš pschińdžetaj do čěšnosće, dokelž ma lud, te skutki lubosće wobladašči, jeju sa bohow a chze jimaj woprowacž. Patwoł jim wobara. Ale bórny so wschitko pschemobroczi. Naschězowany lud chze Patwoła kamjenjowacž. Ale kamjenje jemu njeschodža. Wón staže a džěšče do města.

Patwoł w Chystrje.

1. Šwětnu čěsež wón wotpołaje.
2. Kamjenje swěta jeho njemorja.

1. Lud chze jimaj bójštu čěsež wopokasacž. Tajku móž je Patwołowy džiw na wutrobach měł. Šhto je čžinicž? To so tak lohko njerosšudži. Pschetož to je straščne, lud na dobo s jeho jahorjenja wutorhnyčž. Potom so jahorjenje lohko do džiwjeho rošhorjenja pschemobroczi. Šhto ma Patwoł čžinicž? Njehiba so čžesčelakomnosč w jeho wutrobje, kotraž tak rad nasche wutrobny napjelnja? Ně, wón smuzicže napschězowo stupi tajkemu pschěsběhnjenju. Chzemy my tych wbohich póhanow w jich sašlepjenosčzi wobžarowacž? Njestaža so tajke pschibójštwo džěnka hišče? Wulžny mužojo, wumjelžy, spěwarjo, spěwacki so kaž pschibohojó čžesčža. Njedyrbjalo so tež tudy ludu pschivolacž: my šmy šmjertni čžłowjekojó? Patwoł je khromeho wustrowik. Nschězžijan tež khudemu

pomha, někotreho troschtuje. Ale kak dha, hdyž woni tebje tajkeho skutka lubosće dla khwala, so šy dobry čžłowjek — njehiba so potom twoja hordosč we wutrobje? Tajka hordosč je šta waka, kiz na wutrobje žerje. „Budž khwalba Bohu šamemu“ dyrbi tehdom nascha wutroba spěwacž a pschězowo hordosčzi wojowacž. Tši wěžy je Bóh šam sa so šthowal, so čžłowjekow pravo njeje: Ššud, wječze- nje a khwalbu.

2. Woni pschińdu, Patwołowi njepschězjeljo. Pola japoschtolow je kaž pola Šbóžnika: Dženka: Šosianna! a jutsje: Nschizuj jeho! Patwoł ščetpliwje dže psches to pschěsčěhanje. Woni šu jeho kamjenjowali a mēnjachu, so je morny, ale Patwoł staže: jako morny, a hlaj, wón je žiwý. Wón so bjes bojoscže do města wróczi a da wošadže woptawacž šłódky plódky šchizja. Wonaj pošhlišhtaj dusche wuczobnikow. Tak je porjad w Božim kraleštwje, so mamy psches wjele tyšnosčow pschěncž. Tole prawidlo šchězžijanšeho žiwjenja šebi napišajmy w duchu na ščěny šwojich domow, wysche khorožow, napišajmy na šchizje wontach na pohrjebniščežy. Psches šchiz že trónowanju. Prajiko je so: Pschi šmjecžu šwjadnje žyrkej, čžim wjazy pak šylšow pscheliwa, čžim rjenšcho so wona šeleni. Šotšiz se šylšami roššwaju, budža s wješelosčy žnjecž.

We horju a šrudobje
Šrawja plody wěčnosčze!
Šamjen.

Njestejće sa śweta cześcu!

Ach, žadosć staroh' Gadama
Mje wschědnje k skemu wabi,
Duž dobre, sčtož ma wutroba,
Eso pschezo we mni kłabi;
Sa druhim radu njeplužu,
Gdyž s teho dobytk nježněju,
To kwoje jeno hladam.

Haj, hdyž kej tole rosmyslu,
Dha jaknje dopósnawam,
So kam so činju k pschibohu,
Čześc jeno temu dawam;
Hlej, kamolubosć, kamocześc
Chze wot Boha mje stajnje wjescz,
Niž w mojej duschi bydli.

To je to straschne hymjenščezjo,
We kotrymž našch hrěch roscze,
Ta studžen, s kotrejž žórta so
Wschě našche bjesbóžnosćezje;
Schtom s teho sapočžina roscz,
So nimašch śweta cześcze došč,
Ty mēcž chzesch wjazh kubka.

Nad njebjeskimi kubkami
Měj swjebelenje kwoje;
Wschě śweta duch njech njerodži,
Budž njebjjo sbože twoje.
Wsmi, Božo, mje, mje k bebi wsmi,
So, tebi žiwu, wumru mi
A wschitkim schłódnym lóschtam.

Psched naduwanjom, hordosćzu
Mje, Anježe, swarnuj hnadnje,
So w kłowach a tež žiwjenju
To nochžyt sjewicz žadnje.
Hlej, hordosć běšche čžerta pad,
Ach, Božo, pomhaj, so bych rad
Eso stajnje ponižowak!

K. A. Fiedler.

Hdže bydli našch Bóh?

Swjaty Pawol běšche se kwojim towarščom Barnabašom na přenim pucžowanju psches póhanske kraje do města Dystry pschischol a wot naroda khromeho muža wustrowik. To bu s pschicžinu, so tamnišchi póhanjo jeju sa bohom džeržachu, ale tež, so Boži muž kłowo wo žiwym Bosh k nim rěčesche. Tola njeje to tež praschenje sa našch čžaf, na kotrejž je nusne wotmoltwicž, kajki je našch Bóh a hdže wón bydli?

1. Wjšche čžlowjekow a jich sapschijecža. „Bohojo ku so čžlowjekam podobni scžinili a ku k nam pschischli“ — tamni póhanjo radoštnje wuwolachu, bebi myklišchi, bohajo skóncžnje tež dale ničzo njejkhu hacž byčža, čžlowštemu byčžu podobne, jeno móžnišche a lěpsche. To džě běšche čžaf, hdžež čžma na čžlowškich wutrobach ležesche. Woni Boha wjšche čžlowškeho sapschijecža njeposbėhowachu. Tak móžesche so stacz, so čžlowjekow sa Bohow scžinichu. To jene pak je wěste, so stare ludy na Bosh twjerdže džeržachu. Pucžowak, kiž je ludy čžorneje Afriki wopytowak, wobšwědčža: „Žadyn lud tam njeje, kiž by bjes bohow byl.“ A tak wjele jich w našchim ludu je, kotřiz praja: Bóh njeje! A sašo drusy žadaju: Pokažće nam jeho, dha chžemy wěricž. Widžicž chžedža. Tola to je runje wěry waschnje, so wona kaž hymjeschko we wutrobje seschadža a čžlowjek wot jeneho wjšchšcheho sapschi-

jaty praji: Sa hym Boha šhonik; o tak wobšwěžen ku nětko sa-čžuwam! Mnohich to hišchěže sadžewa, so Boha s čžlowškej měru měrja a tehodla k žanemu žiwemu Bohu njepschidnu. Ně, wjšche čžlowjekow a jich sapschijecža bydli našch Bóh.

2. W stwórbje, kotraž nam jeho sjewi. Tola wjedž: Niž na žanym wěštm měštnje jeho trón nještej. „Wón je scžinik morjo a semju a wschitko, sčtož w nich je.“ Duž njetreba ani njemóže bebi tu něhdže někajki pschebytł pytačž. Schtóz pak je s rospominajm duchom hušto sa kłóžom a hwěšdami hladač, temu bē tak wulko wokolo wutrobh, kaž chžyla wona jemu prajicž: Mój Bóh tu je! Schtóz je pschi horach, s wěčžnym kněhom pschikrytych, stal, psches požohnowane runiny pucžowak, pod palmami požodniškich krajow khodžesche, temu so duscha tak schěroko wotewrjowasche, so dhrbjesche wuwolacž: O tak wulki je Bóh a nam bliski! A kwojaty Pawol k temu pschida: „Wón je nam wjele dobrego čžinik a s njebjes dele deschč a plóadne čžafh dač a je napjelnik se žiwnosćzu a wjebelosćzu našche wutrobh.“ Njeje tež tole lěto naš žohnowak, kaž nan kyna žohnuje? Tón, kotryž w Pawolowych dnjach žohnowasche, to tež w našchich dnjach hišchěže čžini. To dhrbi naš do wjškosćezje posbėhowacž, so wusnawamy: Njech Boha tež žane čžlowške wóčžko njewidži, wón je nam tola w lóždy čžaf bliski.

3. Wón bydli we kwojim kralestwje. Swjaty Pawol je na kwojich pucžowanjach wjele rjaných krajow widžal; ale wón je nimo teho wscheho khwatal, so by čžlowškim duscham Jesuša pschijnjeł a s tym wěrneho Boha. A hdžežkuli ewangelij měšto namaka a so dusche Bohu wotewrichu, tam wschitžy spósnawachu: Tudy je Bóh najkrašnišcho a najšbóžnišcho pntnyčž. Hdžež mjes čžlowjekami Bože kralestwo bydli, tam so woni jako Boži domjazh čžuja. Pschetož s tym Anjesom woni schědnje wobšhadžuja, s nim won a nuts khodža. Lubosć je so tam sadomika; paradis Božeho měra bu tam sačženy.

A je-li tež hušto hinač: Pawol kam bu w Dystrije kamjenjowany — wón wosta na kwojim mišionškim pucžu. „A wonaj požylnješchaj te dusche a napominaschaj jich, so bych wu wěrje wostali, a so mamh psches wjele styšnosćžow nuts hicž do Božeho kralestwa.“ Tak dhrbi byčž. W čžěknosćži spósnajesch, so k by wot śweta k Bohu dóschol. Njech přēja Boha tež w našchim čžafu, njech šbėhaju kamjenje stych kłowow a nještukow pschecžtwo k wěrnym wucžobnikam — wostańcžezje we wěrje. To je pucž do Božeho kralestwa; to ku wrota k Bohu.

Bóh je wschudže.

Se Bóh, hdžež kłóncžto sašwěcži
A měšacžk paše hwěšdžicžki;

Se Bóh, hdžež ptacžik herzuje,
A žuni wěšik w haju dže;

Se Bóh, hdžež pluma rybicžka
A žito něžnu kłósku ma.

Se w mrócžakach a hrimanjach,
A w škotym hrodže w njebjesach;

Se pod semju a na semi,
A wschudžinko tež pschi tebi;

A njech twój pucžik čžěmny je,
Eso njeboj: Bóh wschaf s tobu dže.

Radyserb.

Či pohladu.

Nas bu pobožny muž praschany, tak to pschidže, so móže bebi pschi wschěm žiwjenškim horju tola tajku směrniwoščž wobar-

nowacj. Wón wotmolwi: „To s teho wukhadža, so swojej woczi derje na ledžbu bjeru; pschetož wschitko so psches smyškla k wutrobje dobywa, ale tež to dobre.“ — Na dalschu praschen, kak to czini, wón dżesche: „Róžde ranje, prjedy hač na swoje dželto a mjes ludži du, swojej woczi rospomnicze na tsi wězy słožam: Najprjedy je k njebju posbėhujy a so dopomnjam, so je moje hlowne dželto a saměr mojeho žiwjenja a skutkowanja tam horjeka. Potom namhilam je k semi a wopomnjam, kak mačo městna trjebam, so bych junu w njej swój row namačak. Stóncznye wofoło kėbje pohladuju a slyku tych wobkėdžbuju, kotrymž so hiščeže hubjenscho wjedže dnžli mi. Na tole waschnje trošchtuju so wscheho horja a slym se swětom a człowjekami pokojnje w Bosy žiwy.“ F.

B n ě.

Czescz, khwalba s czichej modlitwu
Czi, Knježe Božo, kłuscha;
To so te dary k woporu,
Niž tebi swjeczi duscha.

Ty so naš schcedrje žohnowal
A s nowa rjane žně nam dak;
Měj džak sa tajku hnadu!

Na našchu rolu wobklytu
Twój deschcz je s njebja padak;
So czople pruhi hrějachu,
Se wuklyw kłónzo žadač.

Ty spožczy slytwam sproscjenje
A twoja móz je kłasche;
Měj khwalbu sa to, Knježe!

Nam s Boha derje radži so,
Schtož s nadžiju bu slyte;
Slej, psched kóbu, o kšchescžano,
Masch sažo blido kryte.

Duž Božu miłoscz sa to khwal,
Tež jemu džakny wopor pal
A halleluja spėwaj!

K. A. Fiedlef.

Evangelium mjes Ssłowjanami.

Spisak farat Schwjela w Deschnje.

(Kotrəcəwanje s czisla 20.)

9. Ružizny Sserbjo.

Stóncznye pohladajmy na našch kerbski lud. Mača czrjódka naš jenož je a tola slym my Sserbjo jeniczi kłowjanski lud, kiž je nimale žyly ewangelski. S našchimi katoliskimi krajanami nimamy žaneje swady, wjele wjazny swjasuje naš s nimi wěrna kšchescžijanska luboscz, schtož so hižom swonkownje pokazuje s tym, so w Budyschinje wulka Pětrowska žyrkej shromadnje klyži jim a nam. Kajka kražna wěz by to byla, hdy by našch lud ewangelizaciju Ssłowjanow kėbi sa narodne dželto wuswolil, kajke žohnowanje by so s teho wuliwalo na tamnych a naspyet na naš. My slym psches ita lėt s ewangelskim duchom naschyceni, my mamy psches swoju rěcz pschistup k kłowjanskim ludam. Hač njeje Wóh se swojej radu a mudroszczu naš sakhowal, so bychmy tuto dželto dokonjeli?

Sserbski lud mjesowasche něhdy k połodnju s Czechami, k wječoru s Němzami. Wot wobeju stronow namaka kšchescžijanstwo pucz do Sserbow. So so tež wot Czchow a Morawjanow powjesče kšchescžijanstwa k nam pschisčke, njehodži so s pišownym žórtom wobkrućicz, tola je to wěrje podobne hižom s teho, so bėšche Ružiza něhdy hospodarszy a tež politiszy s podpołodnischimi krajami swjasana. Mjeboh S. C. Ssmoleč je dopokasmo tuteje

myšle we tym widžak, so najwjazny kłowow kerbskeje žyrkwinskeje rěczje a wjele kšchescžnych mjenow se starokłowjanskychiny pokazadža a so so bjes dwėla wot předarjow se kłowjanskich stronow k nam pschinyšene. Tajke kłowa so: scjenje (čtenje), jačon, kšchecžicz a dr., sa kotrež so w Delnjej Ružizny němste wurasny: ewangelio, testament, dupisch (wot tauf-en) wužitwaju.

W nowischim czasu je knjes farat dr. Pschikryl wobschěrnny studiju wo puczach swjateju Cyrilla a Methodija wojjewit. Wón wupraji myšl, so so stare kamjeńne kšchizje, kotrež so tu a tam namačaju, městna přenjeho přėdowanja a kšchescžijanskeho shromadžowanja. So tuta myšl sa wschitke tajke kšchizje njetrjehi, je wěste, sa něotre pak móže wěrna bycz. Tak so namačataj pola Sslepeho dwaj tajkaj kšchizej, prjedy bėchu tsi, a polo wofoło nich rěka „swjeczata“. Bjes dwėla so tute tsi kšchizje dyrbjake na Golgatha dopomnjecz, a hdžez wone steja, shromadžowachu so nabožni kšchescžijenjo.

Němzy so kšchescžijanstwo niž jenož s Božim kłowom, ale tež s mjeczom a wohnjom pschinyšli. Sserbjo so žusej wěrje a žusej kwakli stajachu, psches tsi ita lėt wojowachu wo swobodu, na posledku buchju pschewinjeni, shubichu kraj a rěcz a kamoštanoscz. Biskopstwa so jačozichu k wobroczenju Sserbow w Mišchnju 959, w Merseburgu 865, w Magdeburgu 968, w Habelburgu. Najprjódzy postupowasche kšchescžijanstwo pschi morju w nětežishej Mecklenburgskej, hdžez tehdy splah Bodrizow abo Obodritow bydlesche. Tam bėšche wo khwilu swobodny kerbski kral Gottschalk jako kšchescžijan s knjesom, bu pak 1066 morjenty. W tamnej stronje přėdowasche Wizelin s dobrym wuspěchom († 1254). Mjes biskopami něotši tola widžachu, so ma so Sserbam s pomozu kerbskeje rěczje přėdowacz. Tajzy bėchu Benno Mišchnjanski (1066—1166), rodženy Sserb, biskop Wigbert Merseburgski, Norbert Magdeburgski. Poslednišchi jačozni mnišchski rjad přamonstratenšow, kotřiž polo dželachju a pschi tym Bože kłowo rošichčrjachju. Tež druge mnišchske rjady sakhdllichu so mjes Sserbami. Wo czasu shubi so póhanstwo, ale tež kerbska rěcz bu husto doscz s mozu jahnata. Sserbski lud bu k wotrocžitwu poniženy, schtož chzyšche postupowacz, dyrbjesche so pscheněmežicz.

W czasu reformazije bydlesche kerbski lud s dželta hiščeže sa kobjom, haj kamo w blisťosczzi Wittenberga bėchu Sserbja, w Hannoverškej holi so woni sžeržachu hač wofoło lėta 1750. Nowa wuczba namaka pola Sserbow swólniwe wucho. Hižom 1520 přėdowasche Budeščjanski duchowny Pawol Wožak po lutherškej wuczbyje. Wofoło lėta 1580 bėšche žyła Ružiza ewangelska. Ženož pola Kamjeńza wošta něhdže džekacz wožadow s kłóschtrom Marijnej Swěšdu katoliskich, tež Budyške tachantstwo sžerža so katoliske a móžesche na dale czim wjazny sa duchowne posbėhjenje czinicz, dokelž jara mačo Němzow pschi nim swosta.

S reformazije nasta přenje duchowne hibanje abo tola wužiwjenje mjes Sserbami. Přėdowanje dyrbjesche so itacz w maczernej rěczzi. „Stawy“, to so semjenje a města, chzychu Sserbow pschi nowej wuczbyje něcz a sžeržecz, tehodla spėchowachu wuwuczenja kerbskich duchownych. W lėtach 1540—1546 bu we Wittenbergu 40 Sserbow sa ewangelskich duchownych wukwjećenych, kotřiž wschizny do kerbskich wožadow pschiudžechu. Džiwno so nam sda, so bu w něotrych městach, hdžez je hižom dokho wschitko němste, tehdy kerbski přėdowane, džiwno nam klineži, so dwaj bratraj s Kulowa dyrbjeschtaj pruhowanje wospjetowacz, dokelž němsku rěcz doscz njesnajeschtaj.

Reformazija je maczer kerbskeho pišnowostwa. Hižom dwė lėczje po Lutherowej smjerczi, 1. augusta 1548, bu pschekožf „Noweho Sakonja“ dokónčeny psches duchowneho Mikławšcha Jakubiza, kiž bėšche blisťo Žarowa, najšterje we Lubnizach, s fararjom. Bohužel njeje so tuton pschekožf dla khudoby kerbskeho luda czisčezak, wón leži hiščeže dženka njeczisčezany w rukopisju

na kralowstej knihowni w Berlinje. Prěnje czišcžane berbske knihi běchu „spěwatſke“, wot duchowneho Albina Mollera w Tschupzu 1587 wudate, jim ſo pſchifaſkny 1597 hornjoberbski katechiſmuſ wot Warichiuſa a 1610 delnjoberbski katechiſmuſ, ſpiſany wot Handrija Tary, kiž běſche ſ fararjom we Friedersdorfje pola Leſkowa. (Pſchichodnje dale.)

Dwě njerunej mandželſtwje.

I.

Swony na wěži běchu wullincžake a piſchcžele na chorje ſwoje ſynki pſches zyrkej noſnyč pſcheſtate. Čiſchina w zyrkwi knježeſche a jeſchędziwjent duchowny na woltarju poſbėhny ſwój hlóſ a čítaſche ſ biblije: „Dom bjeſbóžnych budže ſkažent, ale pobožnych hěta budže ſo ſelenicž“, a wukladowaſche jo na ſwucžene rjane waſchnje. Mała woſadka běſche ſo wokoło woltarja ſhromadžika, kaž to pola khudſcheho wėrowanja hinał byč njemóže. Pſched woltarjom pał kleczeſchtaj ſlubjenaj, na duchowneho hlóſ je wſchej nutrnocžu kedžbujo. Njewjeſta, kiž by ſebi, wot duchowneho ſłowow wſcha hnuta, huſto ſylſu ſ woczow ſetreła, běſche drje niž runje woſobnje, ale na jara jej pſchiſtejaže waſchnje ſhotowana, a kóždy, kiž by na nju pohladał, by prajił: „Njeiſcha a ponižniſcha njewjeſta je ſ čezka hdy pſched tutym woltarjom wo Bože žohnowanje proſyła.“ A jeje bokej nawoženja kleczeſche, młody ſróſtny čłowjeł, ale na ſdacže tež ſ niſkeho ſtawa. Běſche to wjeſny wojnač, kiž běſche, pſched krótkim ſo ſ zuſby wróčiwſchi, wojnačſtvo wo wſy ſapocžak, Surzež San, najmłódschi ſyn ſwojeju hižom dołho ſemrjeteju ſtarſcheju, a jeho njewjeſta běſche kuſkodžiz Martha, ſ kotrejž běſche ſo pſched lětami ſlubil, kotrejž běſche w zuſbje ſwėrny woſtal a kotruž čyžyſche ſebi nětko do ſwojeho doma ſa młodu mandželſtu wjeſčž.

Duchowny běſche rěč ſlónčik ſ tmy ſłowami, ſ kotrymiž běſche ſapocžak: „Hěta pobožneho budže ſo ſelenicž.“ Pſchi tym pohladnyſchtaj ſlubjenaj na ſo, kaž byſchtaj ſebi prajicž čyžtoj: „Haj, to dyrbi heſko a kamjeitny ſtołp naju mandželſtwa byčž“, a na to ſebi ružy ſawdaſchtaj a duchowny jeju ſa mandželſteju požohnowa.

Šaſo ſchumjachu zyrkwine piſchcžele khėrluſch: „Božo, wonkhóđ požohnuj“, a wėrowanſki čah čehnjefche ſ zyrkwje do wojnarjoweho domu. Běſche to mała khėžka na jentym ſchoſu, na prawizy ſtwa a kucheň, na lėwizy warschtot. A hlaj, pſched durjemi běchu rjane čekne wrota ſ dubowyh liſčzi a ſchmrėtowych halžkow, do kotrychž běchu towarſki rózicžki a aſterki ſpletke, ſo ſo wſcho blyſchcžefche; ale wobſtarna maczerka njewjeſty, pobožna kſchefcži-janſka, běſche wėnz na wrota powjeſnyła a do njeho tón ſchpruch napikala, kiž běſche duchowny młodymaj mandželſtimaj na wutrobu kladl. Teho ſo mandželſtaj dohladaſchtaj a duž młody mandželſki ſwoju mandželſtu ſa ruku pſchimnywſchi ſ njej rjefny: „Haj, ſ bohabojofcži ſmój w zyrkwi napominanaj, ſ bohabojofcži naju tute čjeſtne wrota napominaju, bohabojofcž pał njech je tež naju hwėſda, kotruž ženje ſ woczow puſchcžicž njechamoj. Še to tež twoja wola?“

„Haj“, wona čiſche wotmolwi, a ſ tym do domu ſaſtupiſchtaj a ſo ſa kwaſne drje khudobnje wuhotowane blido, ale poſni ſboža, ſyžefchtaj.

Tónſamny džen ſwony hiſchcže juntrócž ſalincžachu. Šyžly wjeſnych ſo ſ zyrkwi čiſchcžachu a pſched Božim domom ſeſtupachu a tam nětko čačachu tny wėzow, kiž mējachu pſchińčž, pſchi tym na domſke wjeſneho kubla hladajo a ſo jedyn druheho praſchejo: Njechadža dha ſtoro pſchińčž? Duž ſo durje wukotneho hrodu wotewriču a młodaj ſlubjenaj, wot wukleho pſchemoda ſčžehowanaj, ſ domu pučž ſ zyrkwi naſtupiſchtaj. Štó dha taj běſchtaj?

Běſche to młody knjeſ, Guſtav Bjarnat, kiž běſche na ſchulach ſo nětko lět poſchmjatawſchi a nihdže ničžo prawe njenawuſnywſchi ſo domoj wróčil, ſo by nětko nanowe wulke kublo pſchedewſak. Šene bė ſobu pſchinjeł: hordu myłl a próſdnu wutrobu, kiž žaneje wėry wjažy njefnajeſche. Šordy tež do zyrkwje ſe ſwojei njewjeſtu, kiž běſche w mēcže ſeſnał a kiž běſche žyle jeho waſchnja, ſtupaſche. Šaſo piſchcžele khėrluſch pſchemodžachu a duchowny woſobnymaj rěč džeržefche a jeju ſ pobožnocži napominafche. Ale wobaj bjeſe wſcheje nutrnocže tam ſedžefchtaj a kóždy widžefche: tu duchowny jenož kaž ſ ſčženam rěčzi. Šo doſonjanym ſtutku woſobnaj ſwėrowanaj domoj džefchtaj. Wſchudžom běſche wulka pycha, wſchudžom wulke bohafſtvo, ale pſchi ſaſtupjenju do domu młody mandželſki ſ ſwojei ſwėrowanej rjefny: „Derje, ſo ſmój ſ zyrkwje won. Še tola khupoſčž, ſebi tam tajte njelube ſłowa prajicž dacž. Ša ſo tam wjažy njepoſaſam. Moje ſbože budže mój dom. Hlaj, tutón hróđ a te bróžnje a tam te płóđne pola. To je wſcho naſche. Mój ſmój bohataj a ſebi ſamaj doſčž. Bože žohnowanje njech ſebi duchowny ſam ſa ſo ſkhowa. My jeho njetrjebamy.“

Takle hanjo rěčefche a młoda mandželſka ſo ſmėjo pſchiſtaji: „Ša ſebi myłlu, ſo móžeſch ſemſchazu ſchcžėžu hiſchcže jutije ſworacž dacž; dha by ſ najmjeiſcha na njej nětko narofkto. Šo njej khodžicž wēſcže njebudu.“

Š tymle ſlubjenjom do domu ſaſtupiſchtaj a ſo ſ wjeſkelej hoſcžinje ſyđžefchtaj. Drje ſchędziwž, kiž bliſko pſchi durjach wo ſmilny dar proſcho ſtejeſche, běſche jeju hanjaže ſłowa ſklyſchal a pſchi ſebi mjelcžo bórbotafche: „Taj Bohu njecžeknjetaj. Njemylcže ſo, Bóh ſo njeda ſa ſmėch mēčž“, a běſche pſchi tym tón kroſchil, kiž běſche jemu bohaty, ale ſmjercž ſkupny młody mandželſki dał, do bližſcheje hrjebje čyžnył, ſ tymile ſłowami ſa nim hladajo: „Tutón kroſchil mje do ruki pali, kaž by njeprawy byl. Ša jón njeróđžu. Njech tam ſerſawi w hrjebi, kaž tež wēſcže ſerſawž njewėry ſbože tuteho bohateho domu ſežerje!“ Š tymile ſłowami ſo do ſwojeje khėžki poda.

Takle mējeſchtaj dwaj domaj ſwój kwaſny džen. Še wobėmaj běſche wſcho wobſwėtlene. Ale w Surzež domje běſche wſcho, kaž by tam njebjeſte ſwėtko byko, w Bjarnatež domje pał, kaž bychu do njeho hižom kónčžki helſkich płomjenjow ſapałe.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

* **Jeho Majeſtočž kral Bjedrih Auğuſt** je knjeſej fararjei Wjažy w Hornym Wujeđže, kotryž ſo Michala na wotpočint poda, Albrechtowy rjad 1. rjadownje w pſchipoſnacžu jeho žohnowaneho duſchowpaſtryſkeho ſtutkowanja ſpožčil, kotryž bu jemu pſches knjeſa wyſchſcheho zyrkwineſkeho radžicžela Roſenkranza w pſchitomnoſcži zyrkwineſkeho pſchedſtejcžetſtwa ſwjatocžnje pſchepodaty.

* **Šandženu njedželu** wotdžerža ſo w Kotežach zyrkwineſka wiſitazija pſches knjeſa wyſchſcheho zyrkwineſkeho radžicžela Roſenkranza. W roſtėčowanju ſo tež wo tym jednaſche, ſo je Kotečanſka zyrkej jena tny, kotraž hiſchcže tepjenja nima a jo mēko ſo na to džiwačž, ſo by ſo tajte bórſny naprawiko.

* **Šaſte hłowne bibliſke towarſtvo**, kotrež njemóžeſche lomi ſwój pſchihotowany 100 lėtny ſwjedžen wobſtačža wójny dla tał ſwjatocžnje ſwječicž, kaž běſche ſo wotmyłliko, budže ſwój 101 lėtny ſwjedžen w ſwucženym waſchnju 6. a 7. ſeptembra w Dražđžanach ſwječicž. Šajimawy budže pſchednoſchł knjeſa koſtitorialneho radžicžela dr. Kólcža: „Wójna w bibliji“, a knjeſa duchowneho dr. Zweynerta: „Biblija we wójnje.“ Bibliſka ſwjedženſka Boža ſklužba ſmėje ſo wutoru 7. ſeptembra popođnju w 4 hodžinach w knjeninej zyrkwi a ſmėje tudy ſwjedženſke přėdowanje knjeſ wyſchſchi dwórkſi přėdał D. Dibeliuſ.

Samolwity redaktor: J. Gółč. Šoburedaktor: K. A. Fiedleſ.

Čiſchcžer a nałkadnił: M. Smoleſ.